

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 40 НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти – перший (освітньо-професійний)

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня 2024_р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Навчальна практика
Викладач	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактний телефон	(0342) 59-61-66; (0342)59-61-72,
E-mail викладача	slava.hryhoriv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Освітній рівень	бакалавр
Обсяг дисципліни	___3___ кредити ЄКТС, 90 год.
Курс / семестр	1/2
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Навчальна практика з ґрунтознавства для студентів I курсу денної форми навчання – один з важливіших етапів навчального процесу; вона дає можливість вивчати структуру ґрунтів та ґрунтоутворюючих порід району практики в польових умовах та закріпити теоретичні знання.

3. Мета та цілі курсу

Метою польової навчальної практики з ґрунтознавства є ознайомлення з методикою польового дослідження ґрунтів, складання карти ґрунтів і пояснювальної записки (нарису) до неї. Великомасштабні карти ґрунтів потрібні агрохіміку ґрунтознавцю для обґрунтування заходів у господарствах різної форми власності при встановленні сівозмін, розміщенні нових культур, розробленні технології вирощування окремих культур, а також для виявлення площ, які вимагають вапнування, гіпсування, осушення і зрошення, при освоєнні нових земель, в роботі по закріпленню пісків і боротьбі з ерозією ґрунтів, відведенні ділянок при паюванні і т.п.

Завдання навчальної практики є:

- в польових умовах визначати основні типи ґрунтів;
- проводити камеральну обробку одержаних в ході обстеження матеріалів;
- аналізувати одержані матеріали та складати звіт за результатами досліджень;
- вести польовий щоденник.
- володіти навичками: відбору ґрунтових проб, проведення аналітичних досліджень, оформлення наукових звітів за результатами власних досліджень.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати

різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання в практичній ситуації.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництва, землеробства, селекції та насінництва, агрохімії, плідівництва, овочівництва, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

СК3. Знання та розуміння основних біологічних та агротехнологічних концепцій, правил, і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

СК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані в галузях сільськогосподарського виробництва.

СК6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.

СК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

СК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

СК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

ПРН6. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

- ПРН8.** Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.
- ПРН9.** Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.
- ПРН10.** Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.
- ПРН11.** Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.
- ПРН12.** Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.
- ПРН13.** Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.
- ПРН15.** Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.
- ПРН16.** Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

5. Організація навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість
Лекції	0
Практичні заняття	0
Самостійна робота	90

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативна/вибіркова
3	201 Агрономія	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	Сем. роб.	Сам.роб
1. Інструктаж з техніки безпеки. Вступна екскурсія. Знайомство з базою практики, графіком і режимом роботи.	-	-	10
2. Польові дослідження ґрунтів в районі Ботанічного саду.	-	-	10
3. Польові дослідження ґрунтів в районі Вовчинецьких горів.	-	-	10
4. Польові дослідження ґрунтів в районі с. Пядики, полігон ПДСГДС ІСГ КР.	-	-	10
5. Польові дослідження ґрунтів в районі с. Поточище.	-	-	10
6. Підготовка зразків ґрунту до аналізу в лабораторії.	-	-	10
7. Визначення гранулометричного аналізу ґрунту, діагностика ґрунту за гранулометричним складом.	-	-	10
8. Визначення загальних фізичних властивостей ґрунту.	-	-	10
9. Камеральний період практики.	-	-	10

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи (травень – червень): 1) активність на практичному занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на практичних заняттях –
--	---

дисципліни	максимально - 5 балів; 3) самостійна робота – здійснюється як в аудиторний так і поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем (максимально -25 балів). Мінімальна кількість балів допуску до екзамену – 25 балів Максимальна кількість балів допуску до екзамену – 50 балів Екзамен – 50 балів Підсумкова оцінка – максимум 100 балів (мінімум 50 балів)
Вимоги до письмових робіт	Після закінчення всіх робіт бригади формують спільні для всіх учасників матеріали та звіт, а кожен здобувач вищої освіти повинен підготувати польовий щоденник, який би містив: <ul style="list-style-type: none"> - титульний аркуш; - мету і завдання навчальної практики; - опис виконаних робіт за кожною темою; - перелік рослинності та рельєфу з якими студент ознайомився під час практики; - польовий робочий ґрунтовий план із зазначенням місць закладання розрізів, напіврозрізів, прикопок; опис екологічних умов дослідження та власне морфологічний опис розрізів (замальовки і фотографії ґрунтових профілів); - висновки та пропозиції; - список літературних джерел. Контрольним етапом є захист звіту. До звіту додають щоденник.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав студент. Студент допускається до підсумкового контролю (залік) за умови виконання усіх запланованих видів робіт і отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Екзамен Форма здачі: комбінований
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх

	індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Відвідування занять	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvanna_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Ресурсне забезпечення

<p>1. Позняк С.П. Грунтознавство і географія ґрунтів: підручник. У двох частинах.- Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 270 с.</p> <p>2. Генезис, географія і екологія ґрунтів / ред.: С. П. Позняк. Л., 1998. 403 с. (Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр.; Вип. 23). - укр. - рус.</p> <p>3. Назаренко І. І., Польчина С.М. Нікорич В.А. Грунтознавство. Методологія і методи дослідження ґрунту</p> <p>4. Тихоненко Д.Г., Дегтярьов В.В., Кронін С.В., Величко Л.Л., Новосад К.Б., Балаєв А.Д., Кравченко Ю.С., Тонха О.Л., Веремеєнко С.І. Практикум з ґрунтознавства: Навчальний посібник / За редакцією професора Д.Г.Тихоненка. – 6-е вид., перероб. і доп. Х.: Майдан, 2009.</p> <p>5. Гнатенко О.Ф. Практикум з ґрунтознавства / О.Ф. Гнатенко, Л.Р. Петренко, М.В. Капштик. К.: ВЦ НАУ. 2002. 230 с.</p> <p>6. В.П.Гордієнко, О.М. Геркіял, В.П. Опришко. Землеробство. К., Вища школа, 1991 р. – 268 с.</p> <p>7. Городній М. М. та ін. Агрохімія. / М. М. Городній та ін. К. : Вища школа. 1995. 525 с.</p> <p>8. Григорів Я.Я., Волощук М.Д., Турак О.Ю. Методичні вказівки проведення польової навчальної практики з ґрунтознавства. Івано-Франківськ. 2018. 27 с.</p> <p>9. Наскрізна програма навчальної та виробничих практик для студентів денної форми навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» Факультету природничих наук/ Уклад. Григорів Я.Я., Климчук М. М., Дмитрик П. М., Турак О. Ю. Івано-</p>

Франківськ, 2019. 49 с.

Викладач

Ярослава ГРИГОРІВ